

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Juleferierne (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 152. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515388277760/facsimile.pdf> (tilgået 09. maj 2021)

Anvendt udgave: Noveller

Conrectoren havde været gift; men nu i mange Aar Enkemand og barnløs, levede han temmelig stille med en gammel Søster, som bestyrede hans lille Huusholdning. Han var en Mand af sunde og gode Grundsætninger, bestemt Caracteer og fast Villie; alvorlig og dog blid i sit Væsen; en fortrinlig Skolemand baade som Lærer og Opdrager, og fuldkommen grundig i de Videnskaber, han over et Qvartseculum havde foredraget, nemlig Latin og Græsk. Disse Sprogs classiske Forfattere vare hans kjereste Omgangsvener, fremfor Alle Horats, hvem han kunde udenad og citerede ved alle Lejligheder. I hans ensformige Liv fandt kun den ene Afvexling Sted: at han hver Søndagaften spillede Toccategii med Femtelectichører. Ogsaa her brugte han sin egen antike Terminologie. *Hukken* for Exempel kaldte han bestandig *Principilus*, *Marschen* hedte *hiberna*, og naar han *gik over*, glemte han aldrig at sige: *jacta est alea*, jeg gaaer over *Rubicon*.

Hans nu nævnte Modstander ved Brætspillet, hvem vi herefter ville kalde Qvintus, var, da jeg lærte at kjende ham, paa Alder med Conrectoren – en Mand paa Tredsindstyve, stor, firskaaren, og begavet med en Jernconstitution. Hans Ansigt var i Forhold til Kroppen stort, farveløst og barsk, uden mindste Udtryk af nogensomhelst Sindsbevægelse – ei engang Vrede. Der er et Ordsprog: »at Man ikke kan see Folk længere end til Tænderne;» men ham kunde Man ej engang see saa langt; thi den store Overlæbe hang altid ned over Underlæben – endog naar han spiste – og Ingen havde nogensinde seet ham smile. Naar han lo, da hørtes blot enkelte hule Stød eller Drøn, der ikke gjorde mindste Forandring i hans alvorlige Aasyn. Han beherskedes kun af een – jeg kan ikke sige Lidenskab – men Tilbøjelighed, den at samle Penge; hvorfor han ej heller nævnede at spise sig mæt, undtagen ved Andres Bord, hvor han da rigtignok tog dygtigt til sig. Men brugte han Munden flittig ved Bordet, da lod han den og hvile igjen paa alle andre Tider. Aldrig tiltalte han Nogen først; han holdt sig blot til Svar, og Disse aldeles i *Laconernes* Smag. Kun paa Skolen anvendte han sine overordentlig kraftfulde Taleorganer. Han var ingen daarlig Lærer; kun havde han en egen Maneer, den han fulgte saa nøje som et Ritual. Til de Bøger, han tydede, havde han nemlig en dobbelt Oversættelse, en *bunden* og en *frie*, og kan jeg ikke nægte, at jo den Sidste ofte steg til Tøjlesløshed. Saaledes erindrer jeg blandt Andet, een af de første Dage jeg var paa Skolen, at have hørt ham gjennemgaae en Scene hos Terents, hvor der forekommer den

Sats: *ira amantium amoris est integratio.* Da Disciplen havde oversat ligefrem »De Elskendes Vrede er Kjerlighed's Fornøjelse« raabte han »frit!« Disciplen begyndte: »Naar Kjerester skjændes –« »De æ Lønn din Slubbert!« tordnede han (hans frie Oversættelse var gjerne reen jydsk) »det hedder: Naar Katteren ryues etc.« – De skjelniske Drengelode ofte som om de ikke huskede hans Travestering, for at faae ham selv til at komme frem med den. Naar hele Klassen da gav sig til at lee, blev han slet ikke vred, men seconderede vel endog med et hult »hø hø ho!« Han skulde virkelig ikke været ilde lidt af dem, naar han blot havde været mindre gjerrig, og tillige hvad Man her i Provindsen kalder mindre *nærig*. Naar Qvintanerne kom fra deres Hjem efter Ferierne, maatte de derfor steds mælde sig hos ham; men den der kom tomhændet, blev ikke vel modtaget: »har Du eilers intet Bud til mig fra din Mo'er?« spurgte han, naar Disciplen ikke mindede sig selv. »Nej!« – »Har hun slet intet Smør flyet dig med?« – »Nej!« – »Ingen Ost?« – »Nej!« – »Heller ingen Kyllinger?« – »Nej!« – »Go din Vej! din douen Slog!« brummede han da. »Jeg gider ikke sit dæ for mine Øun.« Denne hans Nærighed var saa meget lumpnere, som han gjerne solgte de Naturalier, der bleve ham forærede, og kun fortærede det der var i lav Torvepriis. Hans Klædedragt svarte til hans Levensmaade: den daglige bestod af en bruungul Espænderfrakke, ditto Knæbuxer, og lange stive Støvler – af hans Vest saae man ligesaalidt som af hans Tænder. Hans sorte Halskæde faldt lidt i det Brunrøde, og hans Pidskeparyk i det Rødgule; thi den fik kun Pudder til de trende Højtyder, samt de to Gange han aarlig communicerede; ved hvilke Lejligheder ogsaa hans ældgamle sorte Klæder kom for en Dag.

Qvartus var næsten i alle Henseender det Modsatte af Qvintus. Lille, spinkel og væver havde han endnu i sit fyrretyvende Aar meget tilbage af yngre Dages Penhed og Bestræbelse for at behage Damerne; hvorvel han i denne Sidste bestandig synes at have været uheldig; i det mindste var han aldrig med nogen Pigell kommen saa langt som til Brudeskammelen.

Da Venus var ham saa ugunstig, havde han begivet sig i Tjeneste hos den Gud, der trøster saa mangen ulykkelig Elsker og Ægtemand. Dog var han, paa den Tid jeg lærte at kjende ham, endnu ikke hvad man kalder reent forfalden, men pimpede kun saa smaat. Disciplene, som smærre end alle Andre opdage en Lærers Fejl og Svagheder, vare og her de Første, som markede den gode Qvartus's jevnlige Libatio-